

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Дитяча література
та методика навчання літературного читання**

Освітня програма Початкова освіта
Перший (бакалаврський) освітній рівень

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 30.09.2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Дитяча література та методика навчання літературного читання
Викладач (-і)	Викладач Волощук Г.М.
Контактний телефон викладача	0982532511
Е-mail викладача	galia.voloschuk@ukr.net ; galia.voloschuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота
Обсяг дисципліни	210 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Очні консультації: вівторок, 13.30, ауд. 306 Он лайн- консультації: за потреби студентів, у соцмережі fb
2. Анотація до курсу	
<p>«Дитяча література та методика навчання літературного читання» - складова блоку дисциплін професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Дисципліну вивчають студенти спеціальності «Початкова освіта» на третьому курсі в 5-6 семестрах.</p> <p>Курс «Дитяча література та методика навчання літературного читання» спрямований на ознайомлення студентів із українською та зарубіжною літературою для дітей і юнацтва, опанування методики навчання літературного читання в початковій школі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
Мета вивчення курсу «Дитяча література та методика навчання літературного читання» полягає в ознайомленні студентів з визначними зразками української та зарубіжної літератури, спрямованої на дитяче сприйняття. В ході вивчення курсу студенти повинні	

набути навичок аналітичної роботи з текстом, отримати поняття про сучасні методи літературознавчого дослідження, з'ясувати особливості оповіді залежно від стилізованої та жанрової приналежності тексту, оволодіти змістом і методикою читання в початкових класах. Під час практичних занять повинні бути практично зреалізовані набуті текстуальні знання і вміння коментувати, аргументовано інтерпретувати, аналізувати твір в контексті біографії письменника, його творчої особистості, в культурно-історичному контексті. В ході лекційних занять студенти знайомляться з курсом дитячої літератури та методики навчання літературного читання як складової літератури загалом, засвоюють особливості дитячої книжки, специфіку сприймання художньої літератури дітьми різного віку в жанрово-родовій залежності. Вузівський курс дитячої літератури та методики навчання літературного читання передбачає вивчення художніх творів для дитячого читання, художніх творів про дітей і художніх творів для підліткового віку. Практичні заняття спрямовані на засвоєння студентами художніх творів для дітей, їх сюжетної основи та образної системи, а також на усвідомлення культурно-історичного аспекту створення тексту. Практичні заняття з курсу «Дитяча література та методика навчання літературного читання» передбачають насамперед обговорення студентами естетично-художньої концепції, проблематики, мистецької вартості твору. У процесі роботи студенти керуються списком рекомендованої літератури, який додається до кожної теми, а також беруть до уваги зміст питань плану практичного заняття та самостійної роботи.

4. Результати навчання (компетентності)

Компетентності, якими повинні оволодіти студенти

Загальні

КЗ-7. Соціокультурна. Здатність застосовувати знання, пов'язані з соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, розуміння соціального контексту художніх творів, здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вчителя, повага до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей учням різних національностей та різних розумових здібностей, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей.

Спеціальні (фахові)

СК-1.5. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих

мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу освітньої галузі «Мистецтво» загалом та окремих його змістових ліній. Складниками мистецької компетентності є музична, образотворча, мистецько-синтетична.

СК – 3.1. Дидактична. Здатність майбутнього вчителя (випускника) вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання молодших учнів, у тому числі ґрунтовних знань про сучасні теорії навчання, гнучкого володіння методами навчання; спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, адекватні дидактичній ситуації.

СК – 3.2. Виховна. Здатність випускника до здійснення виховної діяльності з молодшими школярами; здатність до планування, проектування й аналізу виховного процесу початкової школи як цілісної педагогічної системи, яка включає мету, завдання, зміст, методи, прийоми, педагогічні засоби, форми організації, діяльність вихователя й вихованців; спрямованість на досягнення відповідних результатів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал уроків і занять з учнями в позаурочний час тощо.

СК – 4.4. Контрольно-оцінювальна. Здатність до реалізації критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи; здатність дотримуватись Державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнів початкової школи, визначених у програмі.

Програмні результати навчання:

РН 1. Здатність демонструвати знання сучасних теоретичних основ освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

РН 4. Здатність застосовувати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.

РН 5. Здатність визначати сутність методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

РН 6. Здатність до застосування нормативних документів, що регламентують початкову освіту: Державного стандарту початкової освіти, навчальних програм предметів, які вивчаються в початковій школі, критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.

РН 7. Здатність застосовувати знання, уміння й навички, що становлять теоретичну основу освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти, під час розв'язування навчально-пізнавальних і професійно-зорієнтованих задач.

РН 8. Уміння проектувати процес навчання з предмету у вигляді календарно-тематичного планування для певного класу, теми.

РН 9. Здатність до моделювання процесу навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.

РН 10. Уміння проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі з певного предмету.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	34 (14+20)
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36 (18+18)
самостійна робота	140 (88+52)

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
п'ятий - шостий	Початкова освіта	Третій	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Терм ін вико нанн я
МОДУЛЬ І. Дитяча література – органічна частина всієї художньої літератури ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Зародження і розвиток дитячої літератури					
Тема 1. Дитяча література. Особливості курсу. Специфіка	Лекція, практичне заняття, самостійна		1.Виписати основні поняття з теорії дитячої	Максимал ьна оцінка – 5	два тижні

<p>дитячої книжки. Зміст курсу (письменники – автори художніх творів), особливості курсу дитячої літератури. Методологія курсу. Зв'язок із суміжними вузівськими дисциплінами. Компетентнісні вимоги до засвоєння курсу. Роль дитячої книжки. Формування естетичних уподобань дитини. Розвиток мовлення, когнітивної сфери, моторики</p>	<p>робота</p>		<p>літератури</p> <p>2.Написати реферативні повідомлення: «Специфіка літератури, адресованої дітям», «Основні літературознавчі поняття», «Література для дітей у контексті сучасної літературної освіти».</p> <p>3.Опрацювання лекційного матеріалу</p>		
<p>Тема 2. Розвиток української дитячої літератури. Генеза дитячої літератури в Україні Давня література. «Повість минулих літ». «Слово о полку Ігоревім». Апокрифи. Роль Києво-Могилянської академії, братських шкіл у розвитку освіти в Україні. Освіта в</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 5, 6, 8,9,10,11,</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2.Скласти збірку афоризмів Г.Сковороди для дітей та розповідь про Г.Сковороду для дітей. 3. Читання творів</p>	<p>Максимальна оцінка - 5</p>	<p>два тижні</p>

Запорізькій Січі. Перші друковані букварі, граматики.					
<p>Тема 3. Фольклорні витоки дитячої української літератури. Міф. Фольклорні витоки дитячої української літератури. Міф. Класифікація міфів. Космогонічний міф. Найбільш поширені версії. Зооморфні персонажі. Тотемічний міф. Легенди і перекази, героїчні, козацькі, топонімічні. Пантеон українських богів у міфології сонцепоклонництв а. Тематика міфів. Основи світогляду і народної моралі в міфології. Легенди і перекази про героїчне минуле України. Виховання</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	№ 5, 6, 8,9,10,11,	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2.Підготувати повідомлення на одну з тем: Місце фольклорних творів у вихованні дитини. Жанри фольклорних творів для дітей. Використання фольклорних мотивів дитячими письменниками. Фольклорна діяльність письменників-творців дитячої літератури. 2.Скласти сценарій фольклорного свята для учнів 1–4 класів. 3.«Сучасні українські книги для дітей».</p>	Максимальна оцінка - 5	два тижні

<p>майбутніх лицарів України, лицарів-переможців на основі легенд і переказів про українських героїв (Довбуша, Кармалюка, Волоса, козаків)</p>					
<p>Тема 4. Народні казки. Тематика. Жанри. Народні казки. Класифікація. Ініціальний міф в основі чарівної казки. Кумулятивна казка. Алегорична казка. Соціально-побутова казка. Дидактичне спрямування соціально-побутових народних казок. Міфологічна основа чарівних казок. Метаморфози. Символи. Риси української ментальності в</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 5, 6, 8,9,10,11,</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання художніх творів 3. Підготувати повідомлення на тему: «Казка народна і казка літературна: спільні та відмінні риси». 2.Опрацювати статтю Івана Франка «Байка про байку». 3.Сучасні видання збірок українських казок (огляд-презентація). 4. Підготувати позакласний захід за темою «Чарівна країна Казка»</p>	<p>Макси мальна оцінка - 5</p>	<p>два тижні</p>

<p>героїчних казках. Виховна спрямованість казки. Народні та авторські казки про тварин. Особливості стилю і композиції.</p>					
<p>Тема 5. Календарно-обрядова лірика. Жанрові різновиди дитячого фольклору. Паремії. Загадки. Розважальний аспект. Короткі фольклорні жанри для дітей – засоби розвитку мислення, уваги, спостережливості, мовлення (загадки, забавлянки, дражнилки тощо). Тематичне розмаїття та аксіологічне значення українських паремій. Звичаєве право, морально-етичні засади. Проблема найвно-</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 5, 6, 8,9,10,11,</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання фольклорних творів для дітей з хрестоматії 3.Записати від бабусь та дідусів колискові пісні, легенди перекази та інші зразки дитячого фольклору і оформити книжечку «Фольклор моєї родини». 4. Виписати по 5 паремій, загадок, лічилок зі шкільного життя.</p>	<p>Макси мальна оцінка - 5</p>	<p>два тижні</p>

<p>реалістичного розуміння дітьми дошкільного і молодшого шкільного віку паремій. Дитячі ритмічні ігри. Особливості ритмомелодики. Персонажі.</p>					
<p>Тема 6. Нова українська література. Тематика української народної та авторської байки. Творчість Леоніда Глібова. Автентичність авторських загадок. Поетикальні риси загадок Глібова у порівнянні з народними загадками. Пейзажна лірика Тараса Шевченка в дитячому сприйманні. Тематика української народної та</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 5, 6, 8,9,10,11,</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2.Читання художніх творів 3.Підготувати колективному льтимедійний і нформаційний проект «Твори Тараса Шевченка в дитячому читанні» 2. Написати реферативні повідомлення «Образ України у творчості Т. Шевченка», «Творчість Т. Г. Шевченка – дивовижний феномен» 3.Скласти розповідь про Т. Шевченка для молодших школярів. 4.Упорядкувати збірку поезій Т.Шевченка для молодших</p>	<p>Максимальна оцінка - 5</p>	<p>два тижні</p>

авторської байки. Гумористичні твори літературного походження Григорія Сковороди, Євгена Гребінки. Байки Леоніда Глібова. Аналіз байки. Алегорія. Мораль.			школярів. 5. Виписати 10 загадок Леоніда Глібова.		
Тема 7. Творчість українських письменників XIX ст. для дітей. Творчість Лесі Українки для дітей. Поетичні пейзажні мініатюри (витриманість у дитячій манері). Авторські казки. Притчевість. Вірші для дітей Лесі Українки – казкові пейзажі в дитячій уяві. Казки Лесі Українки. Творчість Івана Франка для дітей. Родина Івана Франка. Збірка казок «Коли ще	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	№ 1,2, 5, 6, 8,9,10,11,	1. Опрацювання лекційного матеріалу т 2. Читання художніх творів. 3. Підготовка добірки орієнтовних завдань для формування літературознавчої компетенції. 4. Аналіз конспектів уроків з читання з акцентом на завданнях і вправах з формування літературознавчої компетентності молодших школярів. Знайти інформацію про умови формування літературних смаків та уподобань Дніпрової Чайки та Уляни Кравченко. Проаналізувати образну	Макси мальна оцінка - 5	два тижні

<p>звірі говорили». «Лис Микита». «Абу-Касимові капці». Народні і літературні казки для найменших.</p> <p>Сприйняття навколишнього світу очима дитини у творчості Наталі Забіли та Уляни Кравченко.</p> <p>Патріотичні вірші для дітей (Романа Завадовича, Юрія Шкрумеляка).</p> <p>Тема України, матері, батька.</p> <p>Письменники на педагогічній ниві.</p> <p>Риси творчості жінок-письменниць, які присвятили своє життя педагогічній діяльності (Олена Пчілка, Марійка Підгірянка, Євгенія Ярошинська, Уляна Кравченко та інші). Тематика творчості письменників-педагогів Василя Сухомлинського та</p>			<p>інтерпретацію реальних подій у творах письменниць.</p> <p>Дослідити співпрацю Дніпрової Чайки з композитором М. Лисенком (дитячі опери «Коза Дереза», «Зима й весна», «Пан Коцький»).</p> <p>Теми рефератів (на вибір студента):</p> <p>«Типологічне зіставлення літературної спадщини Дніпрової Чайки з творчістю Олени Пчілки (спільне і відмінне)», «Соціокультурна реалізація жінки у художній спадщині Уляни Кравченко», «Марійка Підгірянка – поетеса, педагог, громадський діяч», «Дитяча поезія Марійки Підгірянк «Уляна Кравченко - дитяча письменниця»</p> <p>Конспективне опрацювання біографій і творчості українських дитячих письменників XIX ст.</p>		
---	--	--	--	--	--

<p>Костянтина Ушинського. Загальний огляд</p>					
<p>Тема 8. Соціальна проза про дітей кінця XIX ст. Соціально- історичні обставини кінця XIX століття в Україні. Вплив на художню творчість, позитивістські позиції у світогляді. Психотип автора. Загальні риси прози. Реалістичні тенденції. Соціопсихологічна мотивація поведінки героїв. Експресивні елементи у прозі Стефаніка, Панаса Мирного, Коцюбинського, Грінченка, Винниченка. Психологія дитини в малій прозі Панаса Мирного («Морозенко»),</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 5, 6, 8,9,10,11,</p>	<p>1. Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання художніх творів. 3. Розробка і презентація уроку з читання з використанням інтерактивних видів роботи, спрямованих на формування аналітичних вмінь і навичок учнів та роботу з художніми творами різних жанрів. 4. Підготувати збірку байок Б.Грінченка</p>	<p>Максимальна оцінка - 5</p>	<p>два тижні</p>

<p>Володимира Винниченка («Кумедія з Костем»), Михайла Коцюбинського («Маленький грішник»). Ефект катарсису і його вплив на маленького читача. Дитячі образи у творчості Василя Стефаника.</p>					
<p>МОДУЛЬ П. Дитяча література XX- XXI ст. (українська та зарубіжна). ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Творчість українських дитячих письменників XX – поч. XXI ст.</p>					
<p>Тема 9. Дитяча література на початку XX століття. Український</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 5, 6, 8,9,10,11,</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2.Читання художніх творів 3. Проаналізувати конспект</p>	<p>Максимал ьна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>

<p>гумор ХХ ст. у дитячому сприйманні. Дитяча література в контексті розвитку модернізму. Оновлення форм. Розвиток поезії. Пейзажна лірика Павла Тичини в дитячому сприйманні. Схема аналітичного розмислу у вивченні лірики. Олександр Олесь і Олег Ольжич. Спадковість поколінь. Біографічний контекст творчості. «Княжа Україна» Олександра Олеся. Історія написання риси, поетики. «Рудько» Олега Ольжича. Сюжетна лінія, дидактичний аспект. Соціальні та людські вади, які висміює гумор ХХ ст. Народний</p>			<p>бібліотечного уроку</p>		
--	--	--	--------------------------------	--	--

<p>гумор як засіб виховання (байки, гуморески, анекдоти тощо). Гумористичні твори літературного походження Степана Руданського, Степана Васильченка та інших. Усмішки Остапа Вишні. Добір художніх творів сучасних гумористів для дітей різного віку. Дитяча література в контексті соцреалістичного дискурсу. Вплив соцреалістичного канону на стан художньої літератури і дитячої зокрема. Ідеологічна утилітарна функція літератури. Деструкція форм, зниження мистецького рівня. Автобіографічні твори Олександра</p>					
---	--	--	--	--	--

<p>Довженка, Михайла Стельмаха. Творчість письменників за межами України. Іван Липа. Авторські казки. «Близнята». Автобіографічні твори українських письменників для дітей Автобіографічні твори – спогади про дитинство Богдана Лепкого, Михайла Стельмаха, Олександра Довженка. Особливості оповіді. Олександр Довженко «Зачарована Десна». Богдан Лепкий «Казка мого життя»</p>					
<p>Тема 10. Історична тематика у творчості письменників XIX-XX ст.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 5, 6, 8,9,10,11,</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання художніх творів. 3. Написати анотації до збірок П.Тичини, М.Рильського,</p>	<p>Максимальна оцінка – 2, 5</p>	<p>тиждень</p>

<p>Творчість шістдесятників для дітей. Дитячі мотиви у творчості шістдесятників</p> <p>Олександр Олесь «Княжа Україна». Історичні повісті Андрія Чайківського, Володимира Малика, Богдана Лепкого. Загальний огляд (на вибір). Авторські казки про історичну минувшину (Іван Нечуй-Левицький «Запорожці», Антін Лотоцький «Михайло Семиліток», Марко Вовчок «Кармелюк» тощо.</p> <p>Творчість шістдесятників для дітей. Дитячі мотиви у творчості шістдесятників (Ліна Костенко, Василь Симоненко, Ігор Калинець,</p>			<p>В.Сосюри, А.Малишка для дітей.</p> <p>4.Зробити огляд збірок, написати до них анотації та підготувати для дітей розповіді (2 письменники на вибір): П.Воронька, М.Стельмаха, В.Сухомлинського, Д.Павличка.</p>		
--	--	--	---	--	--

<p>Микола Вінграновський та інші). Загальний огляд. Пейзажна лірика Ліни Костенко. Настрої. Кольори. Звуки. Василь Симоненко. Художні твори для Лесика. Верліброві тексти Ігоря Калинця. Колискові Симоненка, Вінграновського, О лександр Олеса.</p>					
<p>Тема 11. Шкільна проза другої половини ХХ століття. Особливості прозових текстів, спрямованих на сприймання підлітків. Поняття про пригодницьку літературу. Образи героїв – однолітків. Читацький горизонт очікування. Шкільна повість Бориса Комара «Диваки».</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 5, 6, 8,9,10,11, 12, 13, 14</p>	<p>1. Опрацювання лекційного матеріал 2. Читання художніх творів. 3.Розробка методичних рекомендацій для розвитку самостійного дитячого читання.</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>

<p>Гумористичні повісті В. Нестайка «Гореадори з Васюківки», «Одиниця з обманом».</p> <p>Морально-етичні проблеми у творах Анатолія Дімарова («Блакитна дитина», «Дітям до 16», «Для чого людині серце»).</p> <p>Драматургія для дітей. Авторські драматичні казки Нелі Шейко-Медведевої.</p> <p>Анатолій Шиян «Котигорошко».</p> <p>Особливості сприймання драматичного тексту. Творчість Богдана Стельмаха.</p> <p>«Правдива пісня»</p>					
<p>Тема 12.</p> <p>Загальна концептуальна спрямованість новелістики кінця ХХ століття.</p> <p>Дитяча тематика.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3,4, 8,9,10,11, 12, 13, 14</p>	<p>1. Опрацювання лекційного матеріалу</p> <p>2. Читання художніх текстів.</p> <p>3. Підготовка списку книг для самостійного читання учнів 2-4 класів у вигляді рекомендаційного</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>

<p>Проблеми. Оповідний рівень, образи персонажів, автентичність дитячих почуттів. Євген Гуцало «Діти Чорнобиля». Василь Земляк «Тихоня». Любов Пономаренко, Григор Тютюнник. Сучасна українська фантастика і казка. Олесь Бердник «Зоряний корсар». Внесок Бориса Бережного в розвиток української фантастики. «Пригоди електронного хлопчика», «Дем'яно- дерев'яно». Казки сучасних письменників (Оксани Іваненко, Миколи Трублаїні та інших). Українська дитяча періодика. Розвиток дитячих періодичних видань. Сучасний</p>			<p>плакату, лепбука чи ін.</p>		
--	--	--	------------------------------------	--	--

стан періодичних видань для дітей					
<p>Тема 13. Сучасна українська література для дітей: жанрово-тематичне розмаїття. Сучасна українська проза для дітей та юнацтва.</p> <p>Загальний огляд розвитку літератури для дітей та юнацтва на сучасному етапі. Пригодницькі твори Сергія Гридїна, Галини Малик, Лесі Воронїної, Галини Пагутяк, Марії Морозенко, Олени Рижко, Зірки Мензатюк. Поетична творчість для дітей Івана Малковича, Івана Андрусяка, Мар'яни Савки, Романа Скиби, Галини Кирпи та інших.</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	№ 3,4, 8,9,10,11, 12, 13, 14	1. Підготувати оригінальні повідомлення теми: «Біографія Олени Рижко», «Цікаві факти із біографії Сергія Гридїна». 3. Опрацювання лекційного матеріалу 4. Читання художніх творів 5. Підготувати мультимедійну презентацію для учнів 2-4 класів за творчістю Олени Рижко, Сергія Гридїна	Максимальна оцінка – 2,5	тиждень
<p>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Зарубіжна література для дітей. Історичні етапи розвитку.</p>					

<p>Тема 14. Літературні казки народів світу. Літературні казки Європи</p> <p>(Вільгельм Гауф, Г.Х.Андерсен, Шарль Перро). Жанр байки в дитячій зарубіжній літературі. Байки Езопа. Тематика і фольклорна основа казок братів Грімм. Проблема духовної і зовнішньої краси, чарівний світ дитинства у казці Ернста Теодора Амадея Гофмана «Лускунчик». Нестримна мисливська фантазія, хитросплетіння реального і вигаданого в оповіданнях Еріха Распе «Пригоди барона Мюнхгаузена»</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3,4, 8,9,10,11, 12, 13, 14</p>	<p>1. Розробити конспект уроку позакласного читання на тему «Казки народів світу» із завданнями на розвиток читацької та пізнавальної компетентності учнів. 2. Написати реферативне повідомлення на тему «Історія створення оповідань про надзвичайні пригоди німецького барона» (реферат / доповідь / повідомлення).</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>
<p>Тема 15. Література для дітей</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна</p>	<p>№ 3,4, 8,9,10,11, 12, 13, 14</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання</p>	<p>Максимальна оцінка - 5</p>	<p>два тижні</p>

<p>письменників США. Френк Баум – творець чарівної країни Оз. Герої повісті «Чарівник країни Оз» в пошуках щастя. Герої казок Джоеля Харріса «Вечори з дядечком Римусом». Кмітливий і дотепний братик Кролик. Марк Твен «Пригоди Тома Соєра». Доля дитини. Пригоди</p>	робота		художніх творів. 3. Проаналізувати конспекти уроків з читання і визначити, які види роботи спрямовані на формування читацької компетентності учнів.		
<p>Тема 16. Французька та англійська література для дітей. Популярність твору Льюїса Керролла «Аліса в Країні Чудес». Добро і зло в казці Р. Кіплінга «Ріккі-Тіккі-Таві». Уславлення доброти й людяності в повісті-казці А. Мілна «Вінні-Пух</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	№ 3,4, 8,9,10,11, 12, 13, 14	1. Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання художніх творів. 3. Розробка конспекту уроку з читання з використанням вправ для розвитку читацької компетентності учнів	Максимальна оцінка - 5	два тижні

<p>та всі- всі-всі». «Різдвяна пісня в прозі, або різдвяне оповідання з привидами» Чарльза Дікенса. Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц». Шарль Перро «Казки матінки моєї Гуски». Моріс Дріон. Історичний цикл новел «Прокляті королі».</p>					
<p>Тема 17. Італійська та польська література для дітей. Джанні Родарі «Казки по телефону». Генрік Гольдшміт «Як любити дитину».</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3,4, 8,9,10,11, 12, 13, 14</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання творів.</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>
<p>ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Програмне, навчально-методичне забезпечення</p>					

<p>навчального предмета «Літературне читання»</p>					
<p>Тема 18. Особливості Державного стандарту початкової загальної освіти Нової української школи (мовно- літературна освітня галузь), змісту оновленої програми курсу «Літературн е читання» Державний стандарт початкової загальної освіти Нової української школи (мовно- літературна освітня галузь). Структура оновленої програми з літературног о читання. З</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3,4, 8,9,10,11, 12</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання творів. 3.Розробка і презентація у уроку з читання з використанням інтерактивних видів роботи, спрямованих на формування аналітичних вмінь і навичок учнів та роботу з художніми творами різних жанрів.</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>

<p>Тема 19. Аналіз методичних посібників, методичних статей із формування навичок читання в учнів.</p> <p>Зошити-посібники для учнів 1 класу проекту . Особливості змісту зошитів-посібників щодо реалізації інтегрованого проектно-тематичного навчання. Підручники «Літературне читання» для 2, 3, 4 класів</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3,4, 8,9,10,11, 12</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання творів. 3.Складання таблиці «Види самостійної роботи учнів початкової школи на основі прочитаного тексту»</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>
<p>Тема 20. Типи уроків літературного читання Типи уроків читання і вимоги до їхньої побудови. Варіативність побудови уроків читання за О.Я. Савченко: уроки вивчення творів одного жанру (вірша, оповідання, казки, легенди та ін.); уроки-сходінки до монографічного вивчення творчості письменника.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3,4, 8,9,10,11, 12</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання творів. 3.Аналіз конспектів уроків з читання і визначення, які види роботи спрямовані на формування особистісної компетенції учнів</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>
<p>Тема 21. Основні етапи роботи з художнім твором на уроках літературного читання. Аналіз художнього твору на уроках літературного</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3,4, 8,9,10,11, 12</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання художніх творів. 3. Підготовка добірки орієнтовних завдань для формування</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>

<p>читання. Етап «до читання твору»: зняття труднощів техніки читання, підготовка до сприймання емоційно-естетичного змісту твору. Етап «у ході читання»: цілісне сприймання твору, повторне перечитування та аналіз, вторинний синтез. Змістовий аналіз поняття «аналіз художнього твору».</p>			літературознавчої компетенції.		
<p>Тема 22. Методика читання оповідання і байки. Жанрові особливості оповідання. Схема аналізу оповідання, в основі якого лежить вчинок. Ідеограма аналізу оповідання.</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	№ 3,4, 8,9,10,11, 12	1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання творів. 3.Розробка методичних рекомендацій для розвитку самостійного дитячого читання	Максимальна оцінка – 2,5	тиждень
<p>Тема 23. Методика читання казки і легенди на уроках літературного читання. Жанрові особливості казки та легенди. Види казок. Спільні та відмінні ознаки легенди і казки.</p>	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	№ 8,9,10	1.Опрацювання лекційного матеріалу 2. Читання творів. 3. Порівняння навчальна програм О. Савченко і Р. Шияна	Максимальна оцінка – 2,5	тиждень

<p>Тема 24. Методика роботи з малими фольклорними жанрами (загадками, пареміями, лічилками, скоромовками) на уроках літературного читання</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3, 4, 8,9</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Читання творів. 3. Підготовка до оксфордських дебатів</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>
<p>Змістовий модуль 5 Література рідного краю</p>					
<p>Тема 25. Педагогічна діяльність та творчість для дітей Марійки Підгірянки. Образ краси в мовно-поетичній картині світу Марійки Підгірянки (за поезіями для дітей). Мовні засоби відтворення краси довкілля і людини в поетичних творах Марійки Підгірянки для дітей, словесно-образні доміанти, що експлікують авторське естетичне сприйняття світу, риси мовотворчості письменниць у використанні засобів художньої тропіки.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3, 4, 8,9</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Читання творів.</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>
<p>Тема 26. Патріотичні</p>	<p>Лекція, самостійна</p>	<p>№ 3, 4, 8,9</p>	<p>1.Опрацювання лекційного</p>	<p>Максимальна</p>	<p>тиждень</p>

<p>мотиви творів для дітей Юрія Шкрумеляка. Січові гуцульські тексти у жанрі пісні, виховання у молоді почуття патріотизму та гордості за рідний край. Національно-патріотичні чуття поезій для дітей і підлітків Ю. Шкрумеляка. Цикл «Гей, соколята!», у якому джерело патріотичного виховання підростаючого покоління вбачається у продовженні національних традицій. «Соколята» – це справжні патріоти української землі, «гуцульські внуки славних прадідів», які спроможні відродити звитягу рідного краю. Поезії «Присяга», «Всі ми діти», «Станьмо, діти!», «Молитва української дитини», «Слово Української дитини», «Бог благословляє», «Дитяча присяга перед Шевченком», «Я дитина українська», «Де нам любо?», «Мала українка». Образ дитини, малого патріота рідної землі, вихованого на гуцульських .</p>	робота		матеріалу. 2. Читання творів.	оцінка – 2,5	
--	--------	--	----------------------------------	-----------------	--

<p>Тема 27. Творчість сучасних письменників Прикарпаття Юрія Винничука та Степана Процюка для дітей і підлітків. Жанрова специфіка реалізації авторського задуму в дитячих прозових творах Юрія Винничука. Серія казок для дітей «Пригоди чеберяйчиків – Гоплі та Піплі», казка «Літопис від равлика» та повість-казка «Місце для дракона». Тема першого кохання, стосунків з ровесниками, взаєморозуміння батьків і дітей. Психологічний ракурс трилогії «Марійка і Костик», «Залюблені в сонце», «Аргонавти». Тло повісті – суспільна дійсність з соціальними, економічними, політичними проявами, взаєморозуміння між поколіннями, батьками і дітьми.</p>	<p>Практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 3, 4, 8,9</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Читання творів.</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>
<p>Тема 28. Творчість для дітей сучасного письменника Зеновія Винничука, коломиянина,</p>	<p>самостійна робота</p>	<p>№ 3, 4, 8,9</p>	<p>1.Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Читання творів.</p>	<p>Максимальна оцінка – 2,5</p>	<p>тиждень</p>

<p>педагога, просвітянина. Збірка «Українське слово»: поезії для дітей і юнацтва, оповідання про виховання і цінності в українських родин.</p> <p>Зображення світобачення українців, способу життя, культури, традицій і обрядів, вірувань.</p> <p>Психологічна характеристика персонажів, фольклорні сюжети, мотиви та образи.</p>					
--	--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Якщо студент має набути певних компетентностей, то їх зміст підлягає оцінюванню – не обов’язково шляхом підсумкової атестації (іспиту) чи перевірки рівня засвоєних знань (тести чи кр) . Кожен результат навчання повинен оцінюватися окремо.

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю 5								Іспит	Сума			
	Поточне тестування та самостійна робота							50			50	100	
	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2									Су ма
	T1-8	КР	СР, ІН ДР	T9-28	К Р	СР, ІН ДР	тес ти						
10	5	5	15	5	5	5							
Вимоги до письмової роботи	Самостійність виконання, власний аналіз та міркування.												
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдене тестування, прочитані художні твори.												

7. Політика курсу

Неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов’язкове

Пропущені заняття студент відпрацьовує, індивідуально виконуючи передбачену у

[programa-3-4-klas-proekt-1.docx](#)

16. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл І. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/tipovaosvitnyaprograma-1.doc>

17. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл ІІ. Проект. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/10/programa-3-4-proekt-2.doc>

18. Художні твори для дітей та юнацтва українських та зарубіжних письменників, передбачені для вивчення навчальною програмою курсу «Дитяча література та методика навчання літературного читання»

**Викладач : кандидат філологічних наук, викладач кафедри філології
Коломийського навчально-наукового інституту Волощук Г.М.**